

Václav Čermák (1899 - 1978)

Kazatel Václav Čermák

VÁCLAV ČERMÁK

28. 10. 1899 – 28. 2. 1978

Bratr kazatel Václav Čermák se narodil v Červeném Újezdě u Kladna, v početné dělnické rodině. Pocházel z devíti dětí. Otec byl důlním tesařem, matka dělnicí na velkostatku. Také Václav začal svou životní dráhu jako dělník. Po skončení základní školy se vyučil na dole v Nučicích u Kladna strojnickému a kotlářskému řemeslu a pracoval při obsluze parních strojů a kotlů. Přitom se dále vzdělával v elektrotechnickém kurzu při Státní průmyslové škole v Kladně. Navštěvoval také pnpavné středoškolské kurzy v Ústřední dělnické škole v Praze. V roce 1921 nastoupil na vedoucí místo v elektrárně v Chrudimi.

Zde se setkal mladý Václav s věřícími lidmi, byl pozván do shromáždění a poprvé uslyšel evangelium Kristovo z úst kazatele Františka Pokorného. I když slyšenému Slovu zprvu odporoval, nakonec jej přemohlo a on uvěřil v Pána Ježíše Krista jako svého Spasitele. Na popud kazatele Pokorného v roce 1928 odešel studovat na Baptistický bohoslovecký seminář v Praze, který absolvoval v roce 1932. Během studia na semináři také navštěvoval přednášky na Husově bohoslovecké fakultě v Praze.

První kazatelskou praxi konal v letech 1932 – 1934 ve sboru BJB v Praze na Vinohradech.

V roce 1934 povolal bratra Čermáka za svého kazatele sbor ve slovenském Klenovci, kde potom působil až do konce roku 1945. V roce 1935 se oženil se sestrou Boženkou Kroulovou z České Třebové. Měli spolu dvě dcery: Lýdii (1937) a Marii (1947). Působení v Klenovci bylo tvrdou zkouškou jeho věrnosti a oddanosti Pánu.

Bratr Václav Čermák s manželkou Boženkou

Zpočátku nedostával bratr Čermák za svou práci žádný plat, živil se vlastníma rukama, teprve po dvou letech získal podporu od bratří z USA. V Klenovci a na jeho stanicích rozvinul bratr Čermák bohatou misijní práci.

Jeho pokora a vroucí víra, jeho umění jednat s lidmi, jeho schopnost – díky velké manuální zručnosti – pomáhat lidem i v nejrůznějších praktických věcech, to vše mu otvíralo dveře domácností, a zároveň i srdce lidí pro zvěst evangelia. Proto také asi byla jeho práce pro Pána mimořádně účinná a požehnaná.

Modlitebna v Klenovci okolo roku 1934

Baptisté v Klenovci píší svoji historii přibližně od roku 1905, kdy se Ľudovít Repáš (1871-1959), pracovně setkával s Jánom Šturmanom z Muránskej Dlhej Lúky. Ján Šturman (1864-1958) pracoval v bryndzárně v Ružomberku, později v Tisovci. V Ružomberku se začal duchovně probouzet. V roce 1886 si koupil Bibli od Jána Tattera, prvního slovenského baptisty a kolportéra.

Ján Šturman četl Biblii společně s několika mladými muži ve čtenářském vnitromisijním spolku evangelické cirkve. Pomalu v nich dozrávala otázka biblického křtu. Na vyznání víry se Šturman dal pokřtít 29. července 1906 ve Vavrišově. Dne 20. srpna 1907 se konal v Tisovci v řece Rimava první křest na Gemeri. Kazatel Norbert Čapek zde pokřtil 9 věřících (mezi nimi i klenovčany), a když se po dalších křtech počet věřících rozrostl, utvořili v Tisovci samostatný sbor, do kterého patřil i Klenovec.

V roce 1905 se Ján Šturman a Ľudovít Repáš přestěhovali do Klenovce, kde zřídili bryndzářství. Při vykupování sýra přicházeli do styku s rolníky, kterým vydávali svědectví o spasitelné víře v Pána Ježíše Krista. První shromáždění bývaly v domě u Repášů.

Po vypuknutí Slovenského národního povstání v srpnu 1944, které bylo reakcí na okupaci německými

vojsky, nastal hon na Židy a příslušníky odboje. Se stále se zhoršující situací se židovské rodiny Weisenbergerovi a Schönfeldovi rozhodly opustit své domovy v Prešově. Ľudovít Repáš, který v té době byl zaměstnanec prešovské radnice, jim zajistil falešné dokumenty a poslal je za Václavem Čermákem, baptistickým kazatelem v Klenovci. Václav Čermák se postaral o obě rodiny – Weisenbergerovy, kteří nyní používaly jméno Vašenko, pomohl ukrýt v Grlici a Schönfeldovy, nyní Vánovy, ukryl poblíž vlastního domova.

S rostoucí intenzitou prohlídek, organizovaných německými vojáky a slovenskými kolaboranty, a nebezpečím prchalo stále více obyvatel Klenovce do hor. K odchodu se nakonec rozhodl i Ján Balciar, jeden ze zbývajících obyvatel Klenovce, a naléhal na Václava Čermáka, aby se i on s rodinou uchýlil do relativního bezpečí, které úkryt v horách skýtal. Václav Čermák však nehodlal své chráněnce opustit a trval na tom, že musí jít s nimi.

Na nebezpečný pochod do horské chaty se vydali společně – Ján Balciar se svou těhotnou ženou a dvěma dětmi, Václav Čermák s rodinou a Ignácem a Margo Weisenbergerovými a jejich devítiletou dcerou Vierou. Druhý den se k nim připojili i Imanuel a Johanna Schönfeldovi.

Ani horský úkryt však neznamenal konec obav o životy všech přítomných. Během důkladných prohlídek, které SS hlídky v oblasti prováděly, přišla na řadu také Balciarova chata. Do té doby zpravidla během dne se odcházeli všichni z chaty ukrýt do lesa a přicházeli zpět až za tmy. Tentokrát však ženy zůstaly s kazatelem v chatě. Čermákova výřečnost v šesti jazycích a vrozená diplomacie jim zachránila život i v horách, když je obklíčili Němci.

Bratr Čermák řekl ženám: *„Připravte na stůl klobásy, chleba, hodně teplého čaje a nechte mě, až sem přijdou, tak já půjdu k nim.* Německým vojákům bylo divné, proč je v domě tolik lidí. Kazatel Čermák jim naštěstí rozuměl a duchapřítomně odvětil, že paní domácí se narodilo dítě a toto jsou příbuzní, kteří přišli na křtiny, a probíhající boje v okolí jim zabránily vrátit se domů. Situace byla napjatá, SS hlídka měla své podezření. Nakonec však vojáci odešli a obyvatele ponechali bez úhony.

Jejich řady později rozšířila ještě jedna Židovka, kterou vyhnali ti, kteří ji dosud ukrývali, poněvadž místní německé komando vyhlásilo, že kdokoliv, kdo bude přistižen při napomáhání Židům, bude zastřelen i s celou rodinou. Václav Čermák a Jan Balciar se však nezalekli ani tehdy a přijali ji pod svou střechu. Všech šest ukrývaných Židů se společně s jejich zachránci v chatě dožilo konce války. O mnoho let později Ján Balciar napsal: *„Děkuji Bohu, který nás ochránil, za to, že jsme já a moje rodina mohli pomoci těm, kteří to potřebovali.“*

Izrael posmrtně udělil Václavu Čermákovi titul *Spravedlivý mezi národy*. Izraelský velvyslanec Daniel Meron předal ocenění jeho dceři 27. února 2018 v Praze na Novoměstské radnici. Čermák se tak stal 117. občanem bývalého Československa, kterého izraelský památník holocaustu *Jad Vašem* tímto titulem uctil.

Titul „*Spravedlivý mezi národy*“ za něj z rukou izraelského velvyslance J. E. Daniela Merona převzala dcera Marie Čermáková (uprostřed).

„Já si to vůbec nezasloužím, protože já jsem se vůbec nepřičinila o nic z toho, co dělal můj otec,“ řekla pro ČT Marie Čermáková, která dnes žije v Praze. „Vím jen, že můj otec byl pokrokový člověk, velký vlastenec, člen odboje, že pomáhal všem trpícím, ať už politicky, nebo rasově pronásledovaným, že to dělal z lásky a ze své křesťanské povinnosti.“

“Baptistický kazatel Václav Čermák vrchovatě naplnil slova Talmudu *„Kdo zachrání jeden život, jako by zachrání celý svět“*. Podařilo se mu ukrýt a uchránit před deportací šest Židů. Všichni se dožili konce války”, řekla na pražské Novoměstské radnici starostka Prahy 2 při předávání titulu in memoriam a medaile s nápisem *„Kdo zachrání jeden život, jako by zachrání celý vesmír“*.

Medaile s nápisem „Kdo zachrání jeden život, jako by zachránil celý vesmír“.

Titul *Spravedlivý mezi národy* in memoriam dostali taky Ján Balciar a Ludovít Repáš, který skupině zajistil falešné doklady.

Ludovít Repáš a Ján Balciar. Foto: Izraelské velvyslanectví na Slovensku

Události kolem ukrytí dvou židovských rodin v chatě v horách, za což byl Václav Čermák oceněn spolu se dvěma Slováky, Ludovítem Repášem a Jánem Balciarem, se staly během Slovenského národního povstání v roce 1944.

Památník holocaustu *Jad Vašem*

V roce 1946 se bratr Čermák stal kazatelem sousedního slovenského sboru v Lučenci. V době jeho působení sbor postavil svépomocí novou modlitebnu v Lučenci.

Stará modlitebna v Lučenci

Základní kámen byl položen o Velikonocích v roce 1952 na místě bývalého městského vězení. Vánoční bohoslužby se konaly už v nové modlitebně. V roce 1954 se v této modlitebně konal první křest.

Nová modlitebna v Lučenci

V té době nastal velký příliv věřících rodin z Maďarska, sbor se rozrostl tak, že bratr kazatel měl na starosti kromě mateřského sboru i čtyřicet kazatelských stanic v okolních obcích a na lazech a skoro 300 členů.

V roku 1965 byla postavena modlitebna na stanici v Panických Dravciach.

Kazatel Václav Čermák s dcerou Marií kolem roku 1952

V Lučenci sloužil až do r. 1968, kdy po dvaceti letech služby odešel do důchodu a odstěhoval se do Čech, do Červeného Kostelce u Kladna. Odtud pak dojížděl bratr Čermák do sboru v Žatci, který byl v té době bez kazatele, a sloužil mu Slovem a obětavou pastorační službou ještě sedm let.

Jeho požehnaný život skončil po tříleté těžké nemoci v únoru 1978 v 79 letech.

Prameny:

- Jan Vychopeň, Jaroslav Smílek, Vlastimil Pospíšil: *Kazatelé BJB*, 2005
- *World Israel News*
- Česká televize

[Štěpán Křivánek](#)

Článek je součástí [Baptistické encyklopedie](#) a je průběžně doplňován a aktualizován.

Poslední aktualizace 26. 2. 2021

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sbor](#)